

ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ганс Крістіан
АНДЕРСЕН

Казки

Харків
«Фоліо»
2013

КРЕСАЛО

Йшов солдат по дорозі: раз, два! раз, два! Ранець за спиною, шабля при боці. Йшов він додому з війни. По дорозі стрілася йому стара відьма. Вона була така бридка: нижня губа в неї звисала аж до грудей.

— Доброго вечора, солдате! Ач яка в тебе слава шабля і великий ранець, ти справжній солдат! Ну, матимеш ти зараз грошей, скільки захочеш!

— Дякую тобі, стара відьмо! — сказав солдат.

— Бачиш ти ондечки старе дерево? — спитала відьма і вказала на дерево, що стояло неподалік. — Воно зовсім порожнє всередині. Ти злізь нагору: побачиш там дупло, спустись у нього на самісінький низ у дерево! Я перев'яжу тебе мотузкою круг пояса і витягну назад, коли ти мені гукнеш.

— А навіщо мені лізти туди, в дерево? — спитав солдат.

— За грошима! — відповіла відьма. — Знай, що, коли дістанешся самісінького низу в дереві, ти опинишся у великому підземному ході, там зовсім світло, бо горить більше сотні ламп. Ти побачиш трое дверей, можеш їх відчинити, ключі стирчать зовні. Заходь до першої кімнати, там, посередині, на підлозі, побачиш велику скриню, а на ній собаку: очі в нього завбільшки як чайні чашки! Але ти не бійся. Я дам тобі мій синій картатий фартух, розстели його на підлозі, швиденько схопи собаку і посади його на фартух, а тоді відчини скриню і бери гроші, скільки захочеш. У тій скрині тільки мідні гроші, та якщо ти хочеш срібла — йди до другої кімнати. Там сидить собака з очима як млинарські колеса. Та ти не лякайся, посади його на мій фартух і бери гроші. А якщо тобі захочеться золота, дістанеш і його стільки, скільки зможеш понести, зайди тільки до третьої кімнати. Але в собаки, який сидить там, кожне око як Кругла вежа. Оце справді пес, можеш мені повірити! Тільки тобі і його нема чого страхатися. Посади його лишень на мій фартух, і він тобі нічого не зробить, от і бери собі зі скрині золота, скільки душі заманеться.

— Воно непогано! — мовив солдат. — Але що ж я мушу дати тобі за це, стара відьмо? Я гадаю, щось тобі потрібно ж від мене?

— Ні, — мовила відьма, — я від тебе не візьму ні копійки. Ти мені тільки принеси старе кресало, яке там забула моя бабуся, коли спускалася туди востаннє.

— Ну, перев'ялуй мене мотузкою! — сказав солдат.

— Готово! — сказала відьма. — А ось і мій картатий синій фартух.

Поліз солдат на дерево, спустився в дупло і опинився, як і казала відьма, у великому проході, де горіло кілька сотень ламп.

Ось відчинив він перші двері. У! Там сидів пес і лупав на нього очима, такими завбільшки, як чайні чашки.

— Нічогенький молодець! — мовив солдат, посадив його на відьомський фартух і набрав повну кишеню мідних грошей. Потім закрив скриню, знову посадив на неї собаку і попрямував до другої кімнати. Ой, ой! Там сидів пес з очима як млинарські колеса!

— Нема тобі чого витрішки продавати, ще очі болітимуть! — сказав солдат, посадив і цього собаку на відьомський фартух, та коли він побачив у скрині велику купу срібла, викинув усі мідяки і набив обидві кишені і ранець самим сріблом. Тоді пішов він до третьої кімнати. Ну й страхіття! У цього собаки очі були справді такі величезні, як Кругла вежа, і крутилися зовсім як колеса.

— Доброго вечора! — мовив солдат і взяв під козирок. Такого собаки він ще ніколи не бачив!

Проте солдат не став довго роздивлятися, а посадив і його долі, на фартух, та й відкрив скриню. Матінко рідна! Скільки там було золота! На нього він міг би купити весь Копенгаген, усіх цукрових поросят у торговок ласощами, всіх олов'яних солдатиків, дерев'яних конячок, всі батіжки на світі! Оце справді гроші! Солдат викинув усе срібло з кишень і ранця і так набив золотом свої кишені, ранець, кашкет і чоботи, що ледь-ледь міг поворухнутися. Тепер уже він мав гроші! Він посадив собаку знову на скриню, зачинив двері і гукнув нагору:

— Тягни мене нагору ти, стара відьмо!

— А кресало ти взяв? — спитала відьма.

— Отаке! Зовсім забув! — сказав солдат, пішов і взяв кресало. Відьма витягла його нагору, і він знов опинився на шляху; його кишені, чоботи, ранець і кашкет були повнісінькі золота.

— Навіщо тобі це кресало? — спитав солдат.

— Це тебе не обходить, — відповіла відьма, — адже ти одержав гроші! А мені давай тільки кресало.

— Дурниці! — сказав солдат. — Зразу ж мені кажи, навіщо воно тобі, а то я витягну шаблю і відрубав тобі голову.

— Не скажу, — мовила відьма.

Тоді солдат відрубав їй голову. Відьма упала мертва. А солдат зав'язав усі гроші в її фартух, закинув вузол на спину, засунув кресало в кишеню і попрямував до міста.

ЗМІСТ

Славетний датський казкар. *О. Іваненко* 5

КАЗКИ

Кресало. *Переклад О. Іваненко* 23

Нове вбрання короля. *Переклад О. Іваненко* 33

Принцеса на горошині. *Переклад О. Іваненко* 41

Соловей. *Переклад О. Іваненко* 42

Непохитний олов'яний солдатик.

Переклад О. Іваненко 58

Дикі лебеді. *Переклад О. Іваненко* 64

Свинопас. *Переклад О. Іваненко* 87

Дюймовочка. *Переклад О. Іваненко* 96

Гидке каченя. *Переклад О. Іваненко* 112

Снігова королева. *Переклад О. Іваненко* 126

Русалочка. *Переклад О. Іваненко* 167

Ялинка. *Переклад О. Іваненко* 201

Льон. *Переклад О. Іваненко* 214

Циганська голка. *Переклад О. Іваненко* 219

Великий Клаус і маленький Клаус.

Переклад О. Іваненко 224

П'ятеро з одного стручка. *Переклад О. Іваненко* ... 238

Ромашка. *Переклад О. Іваненко* 243

Що не зробить старий — все гаразд.

Переклад О. Іваненко 250

Гречка. *Переклад М. Старицького* 257

Комірчик. <i>Переклад М. Старицького</i>	259
Сновійко. <i>Переклад М. Старицького</i>	263
Закохана пара. <i>Переклад М. Старицького</i>	282
Дівчинка з сірниками. <i>Переклад М. Старицького</i>	285
Пташина пісня. <i>Переклад М. Старицького</i>	289
Трояндовий ельф. <i>Переклад М. Старицького</i>	292
Крапля води. <i>Переклад М. Старицького</i>	302
Мати. <i>Переклад М. Старицького</i>	304
Янгол. <i>Переклад М. Старицького</i>	314
Питання до текстів казок, на які мають відповісти школярі. <i>Методичні рекомендації Т. М. Панасенко</i>	319